

APROBUOTA

Kauno rajono Raudondvario lopšelio – darželio „Riešutėlis“
Tarybos 2016-03-03 protokolo Nr. 21-1

PATVIRTINTA

Kauno rajono Raudondvario lopšelio – darželio „Riešutėlis“
Direktoriaus 2016-10-03 įsak. Nr. 18-56

PATVIRTINTA

Kauno rajono savivaldybės administracijos
Direktoriaus 2016-02-25 įsak. Nr. TS-249

KAUNO R. RAUDONDVARIO LOPŠELIS- DARŽELIS „RIEŠUTĖLIS“ IKIMOKYKLINIO UGDYMO PROGRAMA

Raudondvaris,

2016

TURINYS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

Informacija apie įstaigą

Vaikai ir jų poreikiai

Tėvų (globėjų) ir vietos bendruomenės poreikiai

Pedagogų pasirengimas

Įstaigos savitumas

Požiūris į vaiką ir jo ugdymą

II. IKIMOKYKLINIO UGDYMO PRINCIPAI

III. IKIMOKYKLINIO UGDYMO TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

IV. PROGRAMOS TURINYS, METODAI, PRIEMONĖS

Ugdymo(si) metodai

Ugdymo(si) aplinka ir priemonės

Programos turinys

V. UGDYMO SI PASIEKIMAI IR JŲ VERTINIMAS

VI. NAUDOTA LITERATŪRA IR INFORMACIJOS ŠALTINIAI

VII. PRIEDAI

1 priedas. Ikimokyklinio amžiaus vaiko pasiekimų aplanko struktūra ir sudarymo principai

2 priedas. Individualios vaiko pažangos fiksavimas

3 priedas. Grupės vaikų ugdymosi pasiekimų fiksavimas

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Informacija apie įstaigą

<i>Švietimo teikėjo pavadinimas</i>	Kauno rajono savivaldybė, Raudondvario lopšelis-darželis „Riešutėlis“
<i>Teisinė forma</i>	Viešas juridinis asmuo, kurio teisinė forma - Savivaldybės biudžetinė įstaiga
<i>Įstaigos steigėjas</i>	Kauno rajono savivaldybės taryba, identifikavimo kodas – 188603668, adresas – Savanorių pr. 371, Lt – 49500, Kaunas
<i>Įstaigos tipas</i>	Lopšelis – darželis
<i>Grupė</i>	Ikimokyklinio ugdymo įstaiga
<i>Įstaigos adresas</i>	Instituto g. 10A, Raudondvario k., Raudondvario sen., Kauno raj. savivaldybė.
<i>Telefonas/faksas:</i>	(8-37) 549280
<i>El. pašto adresas</i>	raudondvaris.riesutelis@gmail.com
<i>Internetinės svetainės adresas</i>	http://www.riesutelis.raudondvaris.lm.lt/

2. Vaikai ir jų poreikiai

Ikimokyklinio ugdymo programos pagrindiniai principai, tikslai ir uždaviniai, ugdymo kryptys bei ugdymo turinys orientuoti į vaikų poreikių patenkinimą, jų plėtojimą, prigimtinių vaiko galių bei gebėjimų ugdymą.

Visų amžiaus tarpsnių vaikams būdingas poreikis žaisti. Žaidimas – tai vaiko gyvenimo būdas ir pagrindinė jo veikla. Žaisdamas vaikas tyrinėja jį supantį pasaulį, vertina savo galimybes, patiria naujus jausmus, įgyja patirties. Kuo vyresni vaikai, tuo labiau išryškėja poreikis komunikuoti, judėti, patenkinti savo smalsumą, produktyviai ir kūrybingai veikti, plėtoti saviraišką.

Ugdymosi metu siekiama suprasti vaikus, atpažinti jų poreikius, personalizuoti jų ugdymąsi, t.y. kurti kiekvieno vaiko individualumą atitinkančias ugdymo ir ugdymosi situacijas bei aplinkas.

Įstaigoje akcentuojamas ugdytinių poreikių tenkinimas užtikrinant optimaliai stimuliuojančią aplinką, suaugusiųjų poveikį vaikui nukreipiant į vaiko *poreikių* tenkinimą, todėl:

- sudarytos palankios sąlygos, laiduojančios gerą vaiko savijautą, poreikių tenkinimą: optimalus emocinis klimatas grupėse, pritaikyta vaikams aplinka skatina jo veiklumą, aktyvumą;

- ugdymo(-si) turinys bei taikomi ugdymo(-si) metodai, technologijos parenkamos atsižvelgiant į konkretaus vaiko ir vaikų grupės patirtį, amžių, galimybes ir jų poreikių tenkinimą;
- ugdymo aplinka atitinka vaiko amžių, galimybes, interesus garantuoja jo fizinę saugumą, sveiką augimą bei leidžia savarankiškai veikti, skatina vaikų aktyvumą, kūrybiškumą, bendravimą, norą pažinti, ugdytis;
- tenkinami vaiko specialieji ugdymo(si) poreikiai: teikiama logopedo pagalba.

3. Tėvų (globėjų) ir vietos bendruomenės poreikiai

Remiantis lopšelių-darželių lankančių vaikų tėvų atliktos apklausos rezultatais, galima išskirti šiuos pagrindinius tėvų lūkesčius: kad įstaigoje vaikai jaustųsi fiziškai ir emociškai saugūs, kad būtų sudarytos geros visapusiško ugdymo(si) sąlygos. Tėvams aktualu, kad būtų tenkinami specialiųjų ugdymosi ir išskirtinių gebėjimų turinčių vaikų poreikiai, teikiama specialistų pagalba, sudaromos sąlygos vaiko socializacijai, palengvinant jo tolesnį ugdymąsi.

4. Pedagogų pasirengimas

Lopšelyje-darželyje dirba kvalifikuoti pedagogai (auklėtojos, meninio ugdymo pedagogas, plaukimo instruktorius, logopedas), suvokiantys savo misiją – būti vaiko pagalbininku, patarėju, padedančiu jam augti, skleistis, tobulėti; besistengiančiu pažinti kiekvieno vaiko individualybę, pasirinkti ir taikyti tinkamas ugdymo strategijas, gebėti sukurti grupėje psichologiškai saugią atmosferą, profesionaliai organizuoti ugdymo ir ugdymosi procesą, palaikyti ir stiprinti vaiko galias, tinkamai vertinti jo pasiekimus bei daromą pažangą.

Įstaigoje dirbantys pedagogai yra kompetentingi, pripažįstantys kiekvieno vaiko unikalumą, nuolat ieškantys naujovių ir kūrybiškai jas taikantys vaikų ugdymo(si) procese, suvokiantys nuolatinio tobulėjimo svarbą.

Palanki ikimokyklinio ugdymo auklėtojų, plaukimo instruktoriaus ir kt. pedagogų sąveika su vaikais turi lemiamą įtaką vaikų savijautai ir jų įgyjamai patirčiai. Bendradarbiaudami pedagogai ir specialistai organizuoja netradicines veiklas, reflektuoja apie vaikų ugdymo kokybę bei veiksmingumą, vertina vaikų ugdymosi pasiekimus bei numato tolesnio ugdymo uždavinius.

5. Įstaigos savitumas

Lopšelio – darželio prioritetinės sritys

- Sveikatos saugojimas ir stiprinimas.

Lopšelis-darželis nuo 2002 m. yra įsijungęs į Kauno r. sveikatą stiprinančių mokyklų tinklą, nuo 2001-04-02 yra respublikinės ikimokyklinių įstaigų darbuotojų asociacijos „Sveikatos želmanėliai“ nariai, įstaigoje įrengtas baseinas – rengiamos ir propaguojamos sveikatos stiprinimo programos, vykdoma įvairi projektinė veikla.

- Socialinės, etninės kultūros puoselėjimas, bendradarbiaujant su vietos bendruomene.

Lopšelis-darželis yra įsikūręs palankioje socialinėje-kultūrinėje aplinkoje, todėl auklėtiniai turi galimybę socialinės, etninės kultūros pradmenis perimti kuo įvairesniais, vaikui priimtinais būdais ir formomis: išvykos, susitikimai su tautodailininkais, folkloro kolektyvais, edukacinės programos, parodų ir ekspozicijų lankymas, netradicinių veiklų vedimas, bendradarbiaujant su vietos bendruomene.

Pasitelkę palankią socialinę-kultūrinę aplinką, tenkiname vaikų poreikį pažinti, perimti tautos kultūrą, ugdyti vaiko tautinės savimonės, pilietiškumo ir patriotiškumo, atsakingumo už savo kraštą pradmenis, kūrybišką, tautos meną mylintį žmogų, būsimą tautos kultūros kūrėją ir puoselėtoją.

6. Požiūris į vaiką ir jo ugdymą

Sparčiai keičiantis visuomenei bei technologijoms kinta ir požiūris į vaiką, jo ugdymą bei ugdymąsi ikimokyklinio ugdymo įstaigoje. Šiandien ikimokyklinio ugdymo dėmesio centre yra vaikas ir jo ugdymasis. Remiantis Jungtinių tautų vaiko teisių konvencija, kiekvienas vaikas pripažįstamas kaip unikali, besikeičianti, aktyvi individualybė. Jis žaidžia, kaupia patirtį, greitai mokosi, turi savitą pasaulio matymą, kuria savo vertybes. Ikimokyklinio ugdymo grupėse puoselėjamas vaiko orumas, pripažįstama vaiko nuomonė, jo teisė rinktis, spręsti, tartis. Ugdymo ir ugdymosi procesas grindžiamas socialinio teisingumo, lygiavertiškumo, tolerancijos vertybėmis.

Į ugdymą žvelgiama iš vaiko perspektyvos – vaikas pripažįstamas kaip savo poreikius, interesus bei patirtį turinti individualybė, gebanti autentiškai mokytis ir kaupti patirtį dialoginėje sąveikoje su pedagogu ir kitais vaikais.

Atsisakoma žinių perteikimo vaikui ir pereinama prie vaiko patirtinio ugdymosi. Ikimokyklinio amžiaus vaikai geriausiai ugdomi patys būdami aktyvūs – tyrinėdami visais pojūčiais, darydami, bandydami ir eksperimentuodami, stebėdami savo veiksmų pasekmes, diskutuodami, sprenddami problemas, dalydamiesi asmenine patirtimi ir kt. Patirtinis ugdymasis yra vaiko ir ikimokyklinio ugdymo auklėtojo, vaiko ir vaiko, vaiko ir aplinkos sąveikos rezultatas.

Į vaiko orientuoto ugdymo paradigma remiasi nuostata, kad ugdant vaiką, būtina saugoti jo autonomiškumą ir saviraišką, plėtoti bei skatinti jo savarankiškumą mąstant, ieškant ir atrandant, puoselėti vaiko kaip kūrybingos asmenybės vertę.

II. IKIMOKYKLINIO UGDYMO PRINCIPAI

Principas	Apibūdinimas
<i>Humaniškumo</i>	Pripažįstama teisė būti kitokiam, vaikas gerbiamas kaip asmenybė, turinti ryškių prigimtinių bruožų, kuriuos reikia padėti ugdyti. Ugdymas vyksta ramioje, saugioje aplinkoje, kurioje vaikas turi galimybių išreikšti save, atskleisti savo gebėjimus, kūrybiškumą.
<i>Demokratiškumo</i>	Pripažįstama lygiavertė vaiko ir suaugusiojo partnerystė ir sąveika, kai aktyvus ir vaikas, ir ugdytojas, kai orientuojamasi į vaiką kaip į asmenybę. Šeimos ir darželio sąveika grindžiama tėvų ir auklėtojų iniciatyvų derinimu, partnerystės plėtojimu.
<i>Tautiškumo</i>	Puoselėjamos ir gaivinamos tradicinės kultūros vertybės, žadinamas tautinio tapatumo jausmas. Lietuvių liaudies kultūros, tradicijų, papročių integracija į vaiko kasdieninį gyvenimą. Darželyje ugdomas doras, kūrybingas žmogus, būsimasis tautos kultūros saugotojas ir kūrėjas.
<i>Socialinio kultūrinio kryptingumo</i>	Ugdymo turinys orientuotas į vaiko gyvenimui ir ugdymui(si) reikalingų socialinių, kultūrinių kompetencijų plėtojimą bei tautinio tapatumo jausmo žadinimą.
<i>Tęstinumo</i>	Ikimokyklinukų ugdymas(-is) įstaigoje organizuojamas taip, kad vaikas harmoningai, darniai pereitų nuo ugdymo(-si) šeimoje prie ugdymo(-si) ikimokyklinio ugdymo grupėje.
<i>Grįžtamojo ryšio</i>	Pripažįstama nuolatinio ugdymo proceso vertinimo, ugdytojų veiklos refleksijos, padedančios analizuoti vaikų pasiekimus ir siekti kokybinių pokyčių, svarba. Pabrėžiama tėvų ir pedagogų keitimosi informacija apie vaiko ugdymą(si) būtinybė.
<i>Bendruomeniškumo</i>	Puoselėjami sukurti atviri santykiai ir partnerystė tarp vietos bendruomenės, tėvų, pedagogų ir vaikų. Šeimos, vietos bendruomenės ir darželio sąveika grindžiama aktyviu dalyvavimu ugdymo procese ir iniciatyvų derme.
<i>Individualizavimo</i>	Atsižvelgiama į vaiko išsivystymo lygį ir planuojama tokia veiklos apimtis, kuri užtikrina sėkmingą kiekvieno vaiko ugdymą(si). Didelis dėmesys skiriamas individualumą sąlygojantiems veiksniams: šeimos kultūrai ir tradicijai įvairovei, vaiko amžiui, lyčiai, vaiko išsivystymo lygiui, charakteriui

ir temperamentui, išmokimo stiliui, pomėgiams, geriau ir mažiau išsivysčiusiems gebėjimams, vaiko savęs vertinimui.

***Visuminio
integralaus ugdymo***

Siekama įvairių (kūrybinių, pažintinių, fizinių, emocinių) vaiko galių plėtotės, tikslingai formuojant vaiko vertybines nuostatas, jausmus, mąstymą ir elgseną. Užtikrinama visų ugdymo sričių darna, neteikiant pirmenybės kuriai nors vienai iš jų. Ugdymo turinys yra vientisas ir neskaidomas, vienodai integruojamos visos ugdymo sritys.

III. IKIMOKYKLINIO UGDYMO TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

Ikimokyklinio ugdymo tikslas

Atsižvelgiant į vaiko prigimties galias, jo individualią patirtį, vadovaujantis raidos dėsningumais, padėti vaikui išsiugdyti savarankiškumo, sveikos gyvensenos, pozityvaus bendravimo su suaugusiais ir vaikais, kūrybiškumo, aplinkos ir savo šalies pažinimo, mokėjimo mokytis pradmenis.

Ikimokyklinio ugdymo uždaviniai

Atsižvelgiant į kiekvieno vaiko unikalumą bei poreikius, užtikrinant saugią, ugdymąsi skatinančią aplinką, dialogišką sąveiką grindžiamą tikslingą ugdymą ir spontanišką vaiko ugdymąsi, pasiekti, kad vaikas:

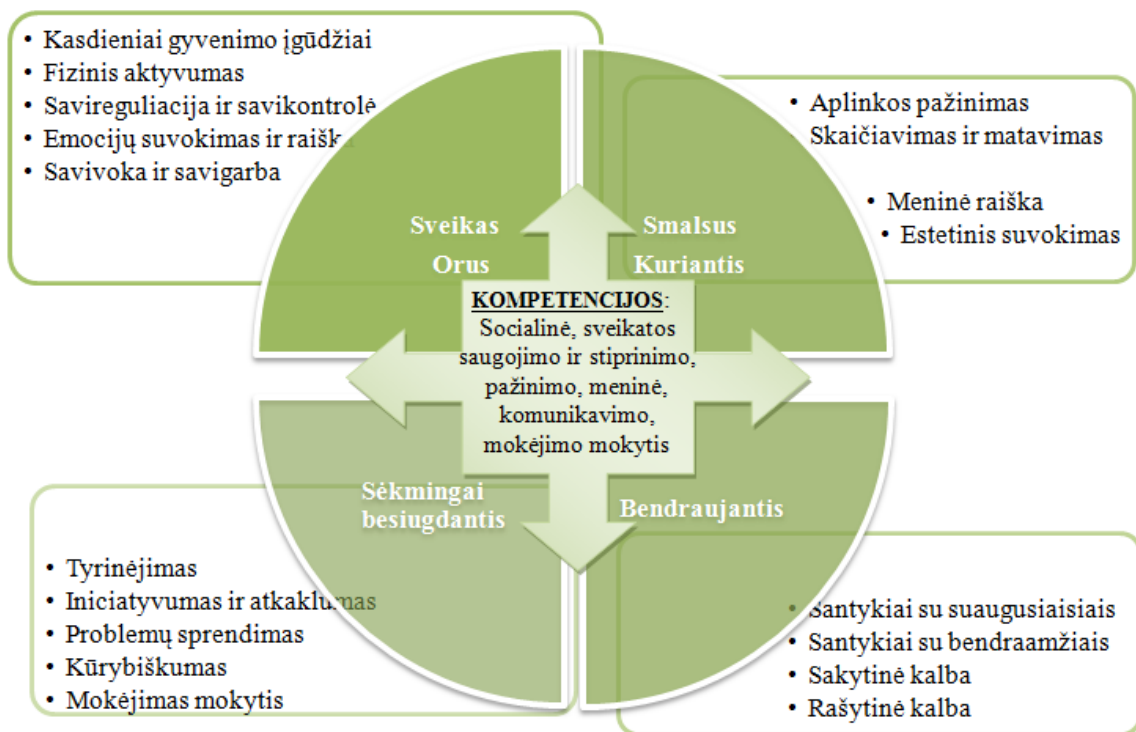
- ❖ Plėtotų individualias fizines, socialines, pažinimo, kalbos ir bendravimo, kūrybines galias, pažintų ir išreikštų save.
- ❖ Pozityviai bendrautų ir bendradarbiautų su suaugusiais ir vaikais, mokytųsi spręsti kasdienes problemas, atsižvelgti į savo ir kitų ketinimus, veiksmų pasekmes.
- ❖ Aktyviai dalyvautų ir kūrybiškai išreikštų save šeimos, ugdymo įstaigos ir vietos bendruomenės gyvenime.
- ❖ Mokytųsi pažinti ir veikti: žaistų, keltų klausimus, tyrinėtų, rinktųsi veiklos būdus ir priemones, samprotautų apie tai, ko išmoko, numatytų tolesnės veiklos žingsnius.

IV. PROGRAMOS TURINYS, METODAI, PRIEMONĖS

Programos turinys

Ugdymosi programos turinį sudaro 18 ugdymosi sričių, kurios yra lygiavertės ir apima visus svarbiausius vaiko nuo gimimo iki šešerių metų pasiekimus, kurie sudaro pamatą sėkmingai kompetencijų – socialinės, sveikatos, pažinimo, komunikavimo, meninės – plėtotei priešmokykliniame ugdyme.

18 ugdymosi sričių jungiamos į grupes, rodančias svarbiausius, su ugdymo tikslu ir uždaviniais susijusius ikimokyklinio ugdymo ir ugdymosi lūkesčius. Ugdydami vaiką pagal ikimokyklinio ugdymo programą, siekiame, kad jis augtų: sveikas, orus, bendraujantis, smalsus, kuriantis, sėkmingai besiuogantis.

2

1 pav. Ikimokyklinio ugdymo programos turinys

Pasiekimų grupė „Sėkmingai besiuogantis“ jungia nuostatas ir gebėjimus, susijusius su visomis kitomis ugdymosi sritimis.

Išskirtos ugdymosi sričių grupės atitinka socialinę, pažinimo, komunikavimo, sveikatos saugojimo ir stiprinimo, meninę, mokėjimo mokytis kompetencijas.

Ikimokyklinio ugdymo programos turinys sudarytas iš 18 - os vaiko ugdymo(si) sričių, kurių pasiekimai aprašyti Švietimo ir mokslo ministerijos parengtame Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų apraše (2014).....

Vaikų pasiekimų sričių tęstinumą garantuoja Priešmokyklinio ugdymo ir ugdymosi programa, kurioje numatomas vaiko ugdymas pagal penkias kompetencijas: socialinė, pažinimo, komunikavimo, sveikatos saugojimo, meninė.

Ugdymo turinys orientuotas į ikimokyklinio amžiaus vaikų kompetencijų ugdymą(si). Ugdymo turinys įgyvendinamas per visą vaiko buvimo įstaigoje laiką: jam valgant, ruošiantis ilsėtis, eiti į lauką, bendraujant, dalyvaujant pedagogų organizuotoje ir pačių vaikų spontaniškoje veikloje.

Ugdymo turinys paremtas visuminiu pasaulio pažinimu, plėtojant ugdymui (si) būtinas kompetencijas (sveikatos saugojimo ir stiprinimo, pažinimo, komunikavimo, socialinę, meninę, mokėjimo mokytis). Siekiama tinkamai organizuoti vaikų veiklas, sudaryti sąlygas vaikui savarankiškai veikti, derinant su numatyta bei organizuota veikla.

SVEIKAS IR ORUS

Ugdymosi sritis	Vertybinė nuostata	Esminis gebėjimas		Nuoroda į veiklos turinį
Kasdienio gyvenimo įgūdžiai	Noriai ugdomi sveikam kasdieniam gyvenimui reikalingus įgūdžius.	Tvarkingai valgo, savarankiškai atlieka savitvarkos veiksmus: apsirengia ir nusirengia, naudojami tualetu, prausiasi, šukuojasi. Saugo savo sveikatą ir saugiai elgiasi aplinkoje	• Vaiko asmeniniai valgymo ir mitybos įgūdžiai • Kūno švaros ir aplinkos tvarkos palaikymo įgūdžiai. • Saugaus elgesio įgūdžiai • Taisyklinga kūno laikysena	„Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas“ Psl. 20-21
Fizinis aktyvumas	Noriai, džiaugsmingai juda, mėgsta judrią veiklą ir žaidimus.	Eina, bėga, šliaužia, ropoja, lipa, šokinėja koordinuotai, išlaikydamas pusiausvyrą, spontaniškai ir tiksliai atlieka veiksmus, kuriems būtina akių - rankos koordinacija, bei išlavėjusi smulkioji motorika.	• Stambiosios motorikos įgūdžių ir fizinės vaiko savybės • Smulkiosios motorikos įgūdžiai, rankų – akių koordinacija • Taisyklinga kūno laikysena	„Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas“ Psl. 22-23
Emocijų suvokimas ir raiška	Domisi savo ir kitų emocijomis bei jausmais.	Atpažįsta bei įvardina savo ir kitų emocijas ar jausmus, jų priežastis, įprastose situacijose emocijas ir jausmus išreiškia tinkamais, kitiems priimtinais būdais, žodžiais ir elgesiu atliepia kito jausmus (užjaučia, padeda).	• Savo jausmų raiška, jausmų suvokimas ir pavadinimas. • Kitų žmonių jausmų atpažinimas ir tinkamas reagavimas į juos. • Savo bei kitų nuotaikų ir jausmų apmąstymas.	„Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas“ Psl. 24-25

Savireguliacija ir savikontrolė	Nusiteikęs valdyti emocijų raišką ir elgesį.	Laikosi susitarimų, elgiasi mandagiai, taikiai, bendraudamas su kitais bando kontroliuoti savo žodžius ir veiksmus (suvaldo pyktį, neskaudina kito), įsiau drinęs geba nusiraminti	• Gebėjimas nusiraminti, atsipalaiduoti • Jausmų raiška tinkamais būdais, jausmų raiškos kontrolė • Gebėjimas laikytis susitarimų, taisyklių	„Išimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas“ Psl. 26-27
Savivoka ir savigarba	Save vertina teigiamai.	Supranta savo asmens tapatumą („aš esu, buvau, būsiu“), pasako, kad yra berniukas / mergaitė, priskiria save savo šeimai, grupei, bendruomenei, pasitiki savimi ir savo gebėjimais, palankiai kalba apie save, tikisi, kad kitiems jis patinka, supranta ir gina savo teises būti ir žaisti kartu su kitais.	• Vaiko asmeninio tapatumo jausmas • Bendrumo su šeima, grupe jausmas, tautinio tapatumo jausmas • Pozityvus savęs vertinimas.	„Išimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas“ Psl. 28-29

Gerai vaiko ugdymosi pasiekimai:

- **fizinio aktyvumo ir kasdienio gyvenimo įgūdžių srityje** garantuoja vaiko asmens gerovę – stiprina vaiko sveikatą, sveikos gyvensenos įgūdžius, gerina jo emocinę savijautą, tobulina vaiko judesius bei laikyseną, didina jo ištvėringumą;
- **savireguliacijos ir savokontrolės, emocijų suvokimo ir raiškos, savivokos ir savigarbos srityse** svarbūs vaiko pasitikėjimui savimi, geranoriškumui ir empatijai, didina vaiko veiklos tikslingumą, planingumą, ištvėrmę, gebėjimą įveikti kliūtis.

BENDRAUJANTIS				
Ugdymosi sritis	Vertybinė nuostata	Esminis gebėjimas		Nuoroda į veiklos turinį
Sakytinė kalba	Nusiteikęs išklaudyti kitą ir išreikšti save bei savo patirtį kalba.	Klausosi ir supranta kitų kalbėjimą, kalba su suaugusiais ir vaikais, natūraliai, laisvai išreikšdamas savo išgyvenimus, mintis, intuityviai junta kalbos grožį	• Aplinkinių kalbėjimo, skaitymo klausymasis; • Kalbėjimo atpažinimas ir supratimas; • Natūralus vaiko kalbėjimas su suaugusiais ir vaikais apie savo patirtį ir išgyvenimus; • Vaiko kalbėjimas su suaugusiais ir vaikais apie supančią aplinką, jos objektus, įvykius,; • Kalbėjimas laikantis parprastų kalbos taisyklių; • Tautosakos ir grožinės literatūros kūrinėlių deklamavimas, sekimas, pasakojimas.	„Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas“ Psl. 34-37
Rašytinė kalba	Domisi rašytiniais ženklais, simboliais, skaitomu tekstu.	Atpažįsta ir rašinėja raides, žodžius bei kitokius simbolius, pradeda skaitinėti	• Domėjimasis skaitymu, raidėmis, žodžiais bei įvairiais simboliais ir jų reikšmėmis; • Domėjimasis rašymu, raidžių bei žodžių rašinėjimas, įvairių simbolių braižymas ar piešimas;	„Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas“ Psl. 38-40

			• Trumpų žodelių skaitymas.	
Santykiai su bendraamžiais	Nusiteikęs geranoriškai bendrauti ir bendradarbiauti su bendraamžiais.	Supranta, kas yra gerai, kas blogai, draugauja bent su vienu vaiku, palankiai bendrauja su visais (supranta kitų norus, dalijasi žaislais, tariasi, užjaučia, padeda), suaugusiojo padedamas supranta savo žodžių ir veikslių pasekmes sau ir kitiems.	• Gebėjimas užmegzti geranoriškus santykius su kitais vaikais; • Gebėjimas mokytis bendrauti ir bendradarbiauti, spręsti tarpusavio nesutarimus; • Gebėjimas užmegzti ir palaikyti artimesnius asmeninius santykius su vienu ar keliais vaikais;	„Išimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas“ Psl. 32-33
Santykiai su suaugusiais	Nusiteikęs geranoriškai bendrauti ir bendradarbiauti su suaugusiais.	Pasitiki pedagogais, juos gerbia, ramiai jaučiasi su jais kasdienėje ir neįprastoje aplinkoje, iš jų mokosi, drąsiai reiškia jiems savo nuomonę, tariasi, derasi; žino, kaip reikia elgtis su nepažįstamais suaugusiais.	• Gebėjimas atsiskirti nuo tėvų ir pasitikėti pedagogais, abipusė pagarba; • Gebėjimas mokytis palaikyti partneriškus santykius su pedagogais; • Žinojimas, kaip saugiai elgtis su nepažįstamais suaugusiais;	„Išimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas“ Psl. 30-31
Gerai vaiko ugdomosi pasiekimai: • sakytinės ir rašytinės kalbos srityse padeda vaikui pažinti aplinkinį pasaulį, tenkinti bendravimo ir savirealizacijos poreikį, keistis sumanymais, idėjomis, perimti tautos kultūros paveldą bei gimtosios kalbos modelį, kloja vaiko mokymosi pagrindus; • santykių su suaugusiais ir bendraamžiais srityje padeda vaikui išmokti būti greta ir kartu su kitais, lengviau prisitaikyti prie besikeičiančios aplinkos, įgyti lyderio savybių.				

SMALSUS IR KURIANTIS				
Ugdymosi sritis	Vertybinė nuostata	Esminis gebėjimas		Nuoroda į veiklos turinį
Aplinkos pažinimas	Nori pažinti bei suprasti save ir aplinkinį pasaulį, džiaugiasi sužinojęs ką nors nauja.	• Įvardija ir bando paaiškinti socialinius bei gamtos reiškinius. • Apibūdinti save, savo gyvenamąją vietą, šeimą, kaimynus, gyvosios ir negyvosios gamtos objektus. • Domisi technika ir noriai mokosi ja naudotis.	• Gamtinės aplinkos pažinimas • Pagarba gyvybei ir aplinkai; • Socialinės aplinkos pažinimas;	„Išimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas“ Psl. 42-44
Skaičiavimas ir matavimas	Nusiteikęs pažinti pasaulį skaičiuodamas ir matuodamas.	Geba skaičiuoti daiktus, palyginti daiktų grupes pagal kiekį, naudoti skaitmenis, apibūdinti daikto vietą eilėje, sudaryti sekas Geba grupuoti daiktus pagal spalvą, formą, dydį, jaučia dydžių skirtumus, daikto vietą ir padėtį erdvėje. Supranta ir vartoja žodžius, kuriais apibūdinamas atstumas, ilgis, masė, tūris, laikas. Pradedą suvokti laiko tėkmę ir trukmę.	• Gebėjimas vartoti skaičius ir matematinius simbolius daiktų kiekiui žymėti, daiktų grupėms palyginti pagal kiekį; • Gebėjimas suprasti daikto vietą eilėje, pastebėti dėsningumus, sudaryti įvairias sekas; • Gebėjimas tapatinti, grupuoti, klasifikuoti daiktus pagal formą, dydį, spalvą; • Gebėjimas matuoti; • Daikto vietos ir padėties erdvėje	„Išimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas“ Psl. 46-49

			suvokimas; • Laiko tėkmės ir trukmės suvokimas	
Meninė raiška	Jaučia meninės raiškos džiaugsmą, rodo norą aktyviai dalyvauti meninėje veikloje.	Spontaniškai ir savitai reiškia įspūdžius, išgyvenimus, mintis, patirtas emocijas muzikuodamas, šokdamas, vaidindamas, vizualinėje kūryboje.	• Emocijų, patirties, minčių, įspūdžių raiška meninėmis priemonėmis ir būdais, • Meninės raiškos priemonių tyrinėjimas ir eksperimentavimas • Meninė kūryba ir improvizacija	„Išmokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas“ Psl. 50-55
Estetinis suvokimas	Domisi, gėrįsi, grožisi aplinka, meno kūriniais, menine veikla.	Pastebi ir žavisi aplinkos grožiu, meno kūriniais, džiaugiasi savo ir kitų kūryba, jaučia, suvokia ir apibūdina kai kuriuos muzikos, šokio, vaidybos, vizualaus meno estetikos ypatumus, reiškia savo estetinius potyrius, dalijasi išgyvenimais, įspūdžiais.	• Nusiteikimas grožio, meninės kūrybos potyriams bei džiaugsmui; aplinkos, žmonių santykių, meno, savo ir kitų kūrybos grožio pajauta; • Jautrumas grožiui, meno raiškos priemonėms (spalvai, linijai, formai, judesiui, muzikos garsams ir kt.); • Jutiminių ir emocinių grožio išgyvenimų prisiminimas, apmąstymas ir dalijimasis su kitais.	„Išmokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas“ Psl. 56-57

Gerai vaiko ugdomosi pasiekimai:

- **aplinkos pažinimo srityje** padeda vaikui orientuotis kasdienio gyvenimo situacijose, suprasti gamtinę ir sociokultūrinę aplinką, žadina pagarbą gyvybei, meilę gimtinei, skatina norą pažinti, mokytis;
- **skaičiavimo ir matavimo srityje** laiduoja vaiko mąstymo nuoseklumą, tikslumą ir lankstumą, skatina vaiko norą pažinti ryšių ir santykių tarp daiktų ir reiškinių dėsningumus bei garantuoja sėkmingesnę mokymąsi mokykloje;
- **estetinio suvokimo ir meninės raiškos srityje** praturtina jo vaizduotės ir emocinį pasaulį, plėtoja saviraiškos bei kūrybinės veiklos

galimybes, padeda atsiskleisti vaiko individualumui ir unikalumui.

SĖKMINGAI BESIUGDANTIS

Ugdymosi sritis	Vertybinių nuostatų	Esminis gebėjimas		Nuoroda į veiklos turinį
Tyrinėjimas	Smalsus, domisi viskuo, kas vyksta aplinkui, noriai stebi, bando, samprotauja.	Aktyviai tyrinėja save, socialinę, kultūrinę ir gamtinę aplinką, įvaldo tyrinėjimo būdus (stebėjimą, bandymą, klausinėjimą), mąsto ir samprotauja apie tai, ką pastebėjo, atrado, pajuto, patyrė.	• Domėjimasis supančia aplinka; • Tyrinėjimas pasinaudojant įvairiais pojūčiais; • Atrastų, sužinotų dalykų aptarimas;	„Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas“ Psl. 60-62
Iniciatyvumas ir atkaklumas	Didžiuojasi savimi ir didėjančiais savo gebėjimais	Savo iniciatyva pagal pomėgius pasirenka veiklą, ilgam įsitraukia ir ją plėtoja, geba pratęsti veiklą po tam tikro laiko tarpo, kreipiasi į suaugusiųjų pagalbą, kai pats nepajėgia susidoroti su kilusiais sunkumais.	• Gebėjimas pačiam susirasti veiklą ir ją turiningai plėtoti, • Gebėjimas įsitraukti į suaugusiojo pasiūlytą ugdymąsi skatinančią veiklą, susikontcentruoti ir išradingai ją plėtoti, • Gebėjimas susidoroti su kliūtimis siekiant sumanymų realizavimo.	„Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas“ Psl. 58-59
Problemų sprendimas	Nusiteikęs ieškoti išeičių kasdieniams iššūkiams bei sunkumams įveikti.	Atpažįsta ką nors veikiant kilusius iššūkius bei sunkumus, dažniausiai supranta, kodėl jie kilo, suvokia savo ir kitų ketinimus, ieško	• Problemų atpažinimas, išvelgimas; • Sprendimų, išeičių paieška ir tinkamiausio sprendimo pasirinkimas bei įgyvendinimas, pasekmių, panaudojus	„Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas“

		tinkamų sprendimų ką nors išbandydamas, tyrinėdamas, aiškindamasis, bendradarbiaudamas, pradeda numatyti priimtų sprendimų pasekmes.	sprendimą, stebėjimas ir apmąstymas; • Mokymasis įveikti nesėkmes.	Psl. 64-65
Kūrybiškumas	Jaučia kūrybinės laisvės, spontaniškos improvizacijos bei kūrybos džiaugsmą.	Savitai reiškia savo įspūdžius įvairioje veikloje, ieško nežinomos informacijos, siūlo naujas, netikėtas idėjas ir jas savitai įgyvendina.	• Domėjimasis naujais, nežinomais, sudėtingais dalykais; • Gebėjimas išvelgti problemas, klausinėti, diskutuoti, įsivaizduoti, fantazuoti; • Gebėjimas ieškoti atsakymų, netikėtų idėjų, kurti variantus, savaip pertvarkyti, pritaikyti; • Drąsa veikti, daryti savaip.	„Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas“ Psl. 66-67
Mokėjimas mokytis	Noriai mokosi, džiaugiasi tuo, ką išmoko	Mokosi žaisdamas, stebėdamas kitus vaikus ir suaugusiuosius, klausinėdamas, ieškodamas informacijos, išbandydamas, sprenddamas problemas, kurdamas, įvaldo kai kuriuos mokymosi būdus, pradeda suprasti mokymosi procesą.	• Numatymas, ko nori išmokti; • Aktyvus mokymasis • Gebėjimas apmąstyti, ko išmoko.	„Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas“ Psl. 68-69

Geri vaiko ugdymosi pasiekimai:

- **iniciatyvumo ir atkaklumo srityje** padeda vaikui surasti įdomios veiklos, naujos informacijos, įveikti kliūtis ir pasiekti užsibrėžtų tikslų;
- **tyrinėjimo srityje** padeda stebėti, eksperimentuoti, ieškoti atsakymų į kilusius klausimus, atrasti naujus dalykus, daryti išvadas, t.y. įvaldyti savęs ir aplinkos pažinimo būdus;
- **problemų sprendimo srityje** padeda vaikui savarankiškai išvelgti kasdienio gyvenimo ir ugdymosi problemas, rasti tinkamus sprendimo būdus ir patirti sėkmę;
- **kūrybiškumo srityje** išlaisvina vaiko vaizduotę, mąstymą, skatina originalumą bei unikalią saviraišką, prigimtinių talentų plėtojimą;
- **mokėjimo mokytis srityje** laiduoja mokymosi motyvaciją ir sėkmę, skatina aiškintis, ką jau moka, žino, ką norėtų ir kaip galėtų išmokti.

Ugdymo(si) metodai

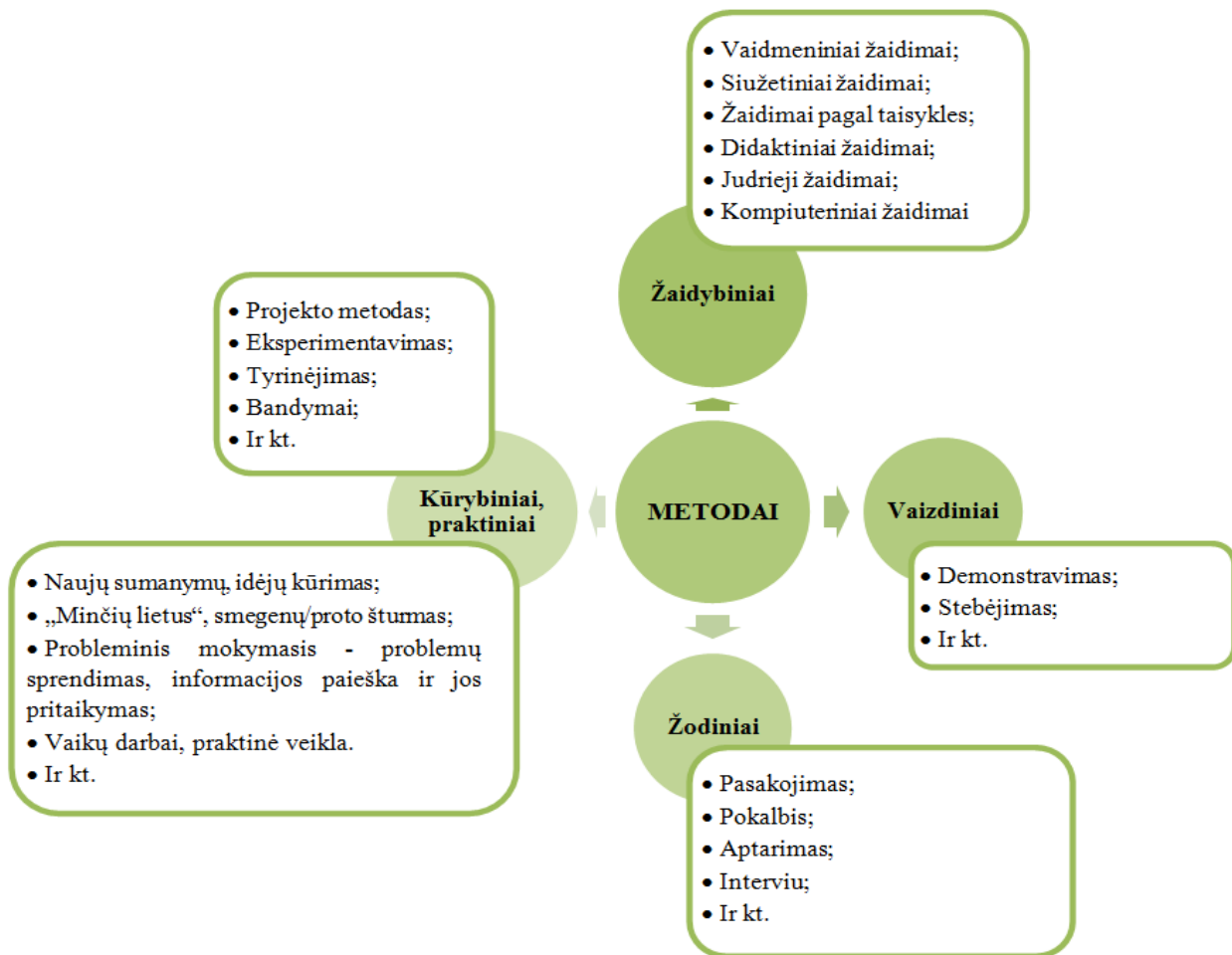
Programos tikslas ir uždaviniai įgyvendinami taikant aktyvius ugdymo metodus, kurie skatina vaiko smalsumą, domėjimąsi, norą tyrinėti, aiškintis, interpretuoti, yra laiduojantys gerą emocinę atmosferą, skatinantys nebijoti klysti, leidžiantys kiekvienam vaikui patirti sėkmę.

Vaikų ugdymosi metodai atspindi veiklos būdus, stimuliuoja pačių vaikų aktualią veiklą, apjungia pedagogų ir vaikų pastangas siekti bendro tikslo. Metodai nukreipti į visuminį vaiko ugdymą, dėmesys paskirstomas visų ugdymosi sričių ugdymui, kompleksiskai ugdomi bendrieji bei individualūs gebėjimai.

Ugdymo metodai atitinka vaikų amžių ir galimybes, poreikius ir neprieštarauja šiuolaikinės pedagogikos principams.

Taikomi ugdymo(si) metodai, užtikrinantys kūrybinę pedagogo ir vaiko sąveiką

Metodas	Metodo apibūdinimas
<i>Žaidybinis</i>	Skatinantis vaikų teigiamas emocijas, padedantis formuoti socialiniams įgūdžiams, natūraliu būdu sukcentruoti dėmesį į ugdomąją veiklą.
<i>Vaizdinis</i>	Nukreiptas į vaizdinių formavimą apie vaikus supančio pasaulio objektus ir reiškinius. Praktinis - padedantis vaikams per veiklą pažinti ir suprasti juos supančią aplinką.
<i>Žodinis</i>	Suteikiantis galimybę perteikti ir gauti informaciją.
<i>Praktinis</i>	Vaikams padeda per veiklą pažinti ir suprasti juos supančią aplinką;
<i>Kūrybinis</i>	Sudarantis sąlygas vaikams kelti ir įgyvendinti savo idėjas, ieškoti problemų sprendimo būdų
<i>Projekto</i>	Vienas iš aktyviųjų metodų, skatinantis ugdymo turinio ir metodų kaitą, lanksčiai integruojant ugdymo sritis, individualizuojant ugdymą, jo turinį orientuojant į vaiko gyvenimui ir ugdymui(si) reikalingų kompetencijų plėtojimą
<i>Regio Emilia</i>	Veikla prie šviesos ir smėlio stalų, kūrybinėse laboratorijose, eksperimentavimas su šviesomis ir spalvomis ir kt.
<i>Aplinkos modeliavimo</i>	Aplinka kuriama atsižvelgiant į vaikų poreikius, galimybes, interesus. Vaikai kuria ir keičia aplinką patys, ją pritaiko savo sumanymams.

Ugdymo(si) aplinka ir priemonės

Ugdymo(si) aplinka yra neatsiejama ugdymo turinio dalis, padedanti siekti ikimokyklinio ugdymo programos tikslo. Kuriama estetiška, saugi, patogi ir funkcionali, kūrybingumą ir smalsumą skatinanti grupės aplinka. Ugdymo(si) priemonės tikslingos, veiksmingos, ekonomiškos, skatinančios vaiko aktyvumą, norą pažinti, stebėti, kurti, tyrinėti, ieškoti, atrasti, bendrauti ir bendradarbiauti. Erdvės vaikų veiklai ir priemonės išdėstytos orientuojantis į vaikų interesus, kylančius sumanymus, žadina savaiminį perėjimą nuo vienos veiklos rūšies prie kitos.

Ugdymo priemonės parenkamos taip, kad atitiktų vaikų amžių, individualius gebėjimus, skatintų kaupti patirtį kiekvienoje ugdymo(si) srityje. Siekiame, kad priemonės būtų higieniškos, saugios funkcionalios ir padėtų tenkinti svarbiausius poreikius (emocinius, judėjimo, pažinimo), skatintų vaiko savarankiškumą ir aktyvumą, tenkintų norą žaisti ir bendrauti su kitais, pažinti aplinką, tyrinėti, eksperimentuoti ir atrasti.

Lopšelyje-darželyje yra priemonių, skirtų pažintinei, meninei veiklai, kalbos ugdymui, fiziniam aktyvumui ir socialiniams įgūdžiams lavinti. Ugdomosios veiklos metu aktyviai naudojamos informacinės komunikacinės technologijos.

Pažinimo ugdytmui(si) naudojamos priemonės

Kuriamos erdvės tyrinėjimams ir eksperimentams. Naudojamos priemonės, skatinančios vaikų savaiminę veiklą, iniciatyvas, norą pažinti, atrasti, išbandyti, tyrinėti. Tai „šviesos“, „smėlio“ stalai, padidinimo stiklai, akiniai, lupos, svarstyklės, matavimo prietaisai, įvairūs indeliai, matuoklės, žaisliniai mikroskopai, magnetai, piltuvėliai, pipietės ir pan.

Sėkmingą vaiko pažintį su įvairios formos ir dydžio objektais, orientavimąsi erdvėje skatina aplinka, kurioje esama įvairių formų, dydžių, spalvų daiktų, priemonių, skirtų dėlioti, komponuoti, modeliuoti, tapatinti, grupuoti, klasifikuoti daiktus.

Naudojamos informacinės technologijos: kompiuteriai, vaizdo kameros, fotoaparatai. Vaikai patys ar su kitų pagalba tyrinėja, atranda įvairias technologijų panaudojimo galimybes

Kalbos ir komunikavimo ugdymui(si) naudojamos priemonės

Įruošta kalbėjimą ir skaitymą skatinanti aplinka: užklijuojami užrašai ar simboliniai paveikslėliai ant baldų, žaislų lentynų su jų pavadinimais, vaiko akių lygyje kabinami žemėlapiai, plakatai, kalendoriai. Grupėse įrengtos bibliotekėlės, kuriose gausu knygų, enciklopedijų, albumų, žurnalų bei kt. rašytinių šaltinių, atitinkančių vaikų amžių bei poreikius.

Grupėse gausu raidynų, žodžių kortelių, dėlionių, stalo žaidimų su raidėmis, pasakų, poezijos, smulkiosios tautosakos įrašų, iš įvairių medžiagų pagamintų raidžių, magnetinių bei kt. lentų, skirtų piešti, rašyti kreida, markeriais.

Fiziniam ugdymui(si) naudojamos priemonės

Naudojamos priemonės, esančios salėje ir lauke: minkštas Wesco mankštos priemonių komplektas, Wesco motorikos lavinimo komplektas „Scogym“, Wesco parašiutai, „Gymnik“ kamuoliukai, Airex gimnastikos paklotai, dviratukai, paspirtukai.

Įruoštas uždaras baseinas, kuriame naudojamos įvairios priemonės: spalvotų kamuoliukų takeliai, Txera-band poroloninės lazdos, Wesco „planetos“ vandens procedūroms, Txera-bolly minkštos taurelės mankštai, povandeninis krepšinis, plaukimo lentos ir ratai.

Meniniam ugdymui(si) naudojamos priemonės

Vaikų meninei, kūrybinei veiklai kuriama saviraišką žadinanti aplinka. Naujos patirties vaikai įgyja lankydami parodas, teatrus, renginius, susitikdami su meno žmonėmis, stebėdami meninių kolektyvų pasirodymus. Skatinant kūrybiškumą, veikla organizuojama įvairiose erdvėse – grupėse, lauke, salėje, Raudondvario dvaro parke ir kt.

Vaikų meninei raiškai naudojamos įvairios dailės priemonės, medžiagos tapymui, piešimui, lipdymui, kūrybiniais darbais, muzikiniai instrumentai, muzikos centrai, garso ir vaizdo įrašai, teatro priemonės, atributika, dekoracijos erdvių įsirengimui.

Emociniam ir socialiniam ugdymui(si) naudojamoms priemonėms

Bendravimo situacijų kūrimui, problemų sprendimui naudojami įvairūs kūrybiniai, stalo, konstrukciniai žaidimai, atributika siužetiniams žaidimams.

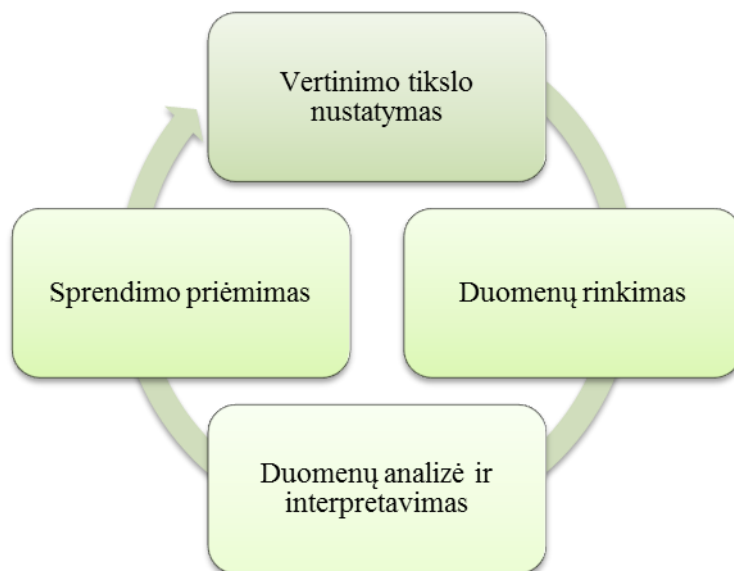
Kuriamos uždaros erdvės: spintelių bei lentynų pertvaros, palapinės, širmos, kurios užtikrina saugų judėjimą, padeda atsiriboti nuo kitų, kai vaikui to norisi, rinktis žaidimo vietą, priklausomai nuo vidinės būsenos ar nuotaikos. Ramybės erdvėse yra: pagalvėlės, čiužinukai, minkšti baldai, knygelės su iliustracijomis, dėlionės ir pan.

Siužetiniai žaislai (lėlės, vežimėliai, baldai, indeliai, drabužiai, įvairių profesijų atributai; automobiliai, buities ir kt. daiktai), įvairūs stalo žaidimai poromis, keliese. Atsipalaidavimo žaislai (minkšti žaislai, kamuoliukai spaudymui rankomis, priemonės šviesos ir šešėlių žaismui, raminančios, aktyvinančios ir kt. muzikos įrašai).

Priemonėms sudėti naudojamoms spalvingoms, estetiškoms žaislų lentynoms, dėžėms, krepšiams.

V. UGDYMO SI PASIEKIMAI IR JŲ VERTINIMAS

Vertinimas yra neatsiejama ugdymo proceso dalis, skatinanti kryptingiau galvoti apie visybinius vaiko pasiekimus ir jų įgijimo proceso organizavimą. Vertinimas – procesas, kurio metu pedagogas atlieka šią veiklą: nustato vertinimo tikslą, renka tikslą atliepiančius duomenis, juos analizuoja ir interpretuoja, galiausiai – priima sprendimą dėl vaiko pasiekimų ir jo tolesnio ugdymosi.

3 pav. Vaikų ugdymosi pasiekimų vertinimo procesas.

Pasiekimų ir pažangos vertinimas ikimokyklinio ugdymo auklėtojui padeda:

- Pažinti kiekvieną vaiką, atpažinti jo turimus pasiekimus skirtingose ugdymosi srityse, nustatyti individualų ugdymosi tempą, išsiaiškinti ugdymosi poreikius;
- Nustatyti tolesnio vaiko ugdymosi rezultatus, atsižvelgiant į jo ugdymosi poreikius, pasiekimus bei daromą pažangą, atrinkti tinkamesnį ugdymo turinį, būdus, priemones, aplinką ir kt.;
- Numatyti, kaip ugdymas bus individualizuojamas, pritaikomas kiekvienam vaikui pagal jo interesus, polinkius, lūkesčius, galimybes, turimą patirtį;
- Nuolat stebėti, ko ir kaip vaikas mokosi, ko išmoko, kokius sunkumus patyrė, kaip juos įveikė ir į tai atsižvelgiant koreguoti ugdymo procesą;
- Nustatyti, ar vaikų ugdymo organizavimas buvo veiksmingas, ar vaikui (vaikų grupei) pavyko pasiekti iki tam tikro laikotarpio numatytų ugdymosi rezultatų;
- Atrinkti ir pateikti tėvams aktualią informaciją apie jų vaikų ugdymąsi, motyvuojančią juos aktyviau įsitraukti į vaikų ugdymą įstaigoje;
- Pateikti objektyvią informaciją apie vaiko ar vaikų grupės ugdymąsi kitiems specialistams bei įstaigos administracijai.

Ugdymosi pasiekimų fiksavimas „Vaiko pasiekimų apraše“

Vaiko pasiekimai ir pažanga stebimi ir fiksuojami pagal Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašą, kuriame išdėstyta aštuoniolika vaiko ugdymosi pasiekimų sričių su esminėmis nuostatomis ir gebėjimais.

Pedagogai vertina vaiko gebėjimus pagal visas ugdymo sritis, nustato vaiko pasiekimų žingsnelį ir numato silpniau išreikštus gebėjimus. Pedagogų vertinimas apie vaiko pasiekimus, vaiko ugdymo(si) pasiekimų įrodymai (vaikų mintys, pedagogų atliktų stebėjimų apibendrinimai ir išvados, tikslingai atrinkta vaiko pažangą ir pasiekimus rodanti informacija, vaiko dailės ir kiti darbeliai) dokumentuojami ir kaupiami „Vaiko pasiekimų apraše“.

Pasiekimų ir pažangos vertinimas vykdomas panaudojant šiuos metodus ir būdus:

- Pokalbis su vaiko tėvais (globėjais), siekiant išsiaiškinti tėvų lūkesčius dėl vaiko ugdymo(si) ir sužinoti nuomonę apie vaiko pasiekimus ir pažangą.
- Pokalbis su vaiku, siekiant išsiaiškinti, kaip vaikas gali išsakyti savo mintis, samprotavimus, požiūrius, išgirsti komentarus apie savo ar kito vaiko veiklą.
- Stebėjimas – pagrindinis vaiko pažinimo būdas, kurį taiko įstaigos pedagogai.
- Vaikų veiklos rezultatų analizė (kūrybos darbų analizė, vaizdo įrašų analizė, vaiko veiklos nuotraukos su aprašais, šiuo metu kūryba, rašytinės kalbos pavyzdžiai ir kt.).

Pasiekimas fiksuojamas bet kuriuo metu, kai ikimokyklinio ugdymo auklėtojas pastebi naujai atsiradusį ar patobulėjusį vaiko gebėjimą, kurį įrodo keli jo veiklos ir jos rezultatų pavyzdžiai. Pasiekimų stebėjimo ir vertinimo procesas yra natūralus, nuolat gaunama informacija apie vaikų ugdymosi rezultatus, tikslingiau planuojama tolesnė veikla.

Pasiekimų aplanko struktūra ir jo sudarymo principai pateikiami 1 priede.

Individualios vaiko pažangos fiksavimas

Individualiai vaiko pažangai analizuoti naudojamos linijinės diagramos, kurios sudaromos sukauptų įrodymų pagrindu. Auklėtojos iš įvairių turimų duomenų nustato kiekvienoje srityje ugdymosi tą pasiekimų žingsnį, kurį pasiekė vaikas. *(Individualios vaiko pažangos fiksavimo pavyzdys pateikiamas 2 priede)*

Diagramos parodo vaiko kiekvienos srities pažangą, suteikia pedagogams informaciją, į kokias ugdymosi sritis atkreipti dėmesį planuojant ugdomąją veiklą.

Grupės vaikų ugdymosi pasiekimų fiksavimas

Visos grupės vaikų ugdymosi pasiekimų duomenų analizei naudojamos stulpelinės diagramos. Pasiekimų skalėje pažymimas pasiektas ugdymosi pasiekimų žingsnis. (*Grupės vaikų ugdymosi pasiekimų fiksavimo pavyzdys pateikiamas 3 priede*)

Pagal 18 ugdymosi sričių ikimokyklinio ugdymo auklėtojos sudaro 18 stulpelinių diagramų. Kurių duomenis naudoja kryptingai planuodamos ir organizuodamos vaikų ugdymą.

Vertinimo dažnumas

Vaikų ugdymosi pažanga fiksuojama du kartus per metus:

- I vertinimas – spalio mėn.
- II vertinimas – gegužės mėn.

Tėvų informavimas apie vaikų pasiekimus ir pažangą

Tėvai apie vaiko ugdymosi pasiekimus ir pažangą informuojami individualių pokalbių, konsultacijų metu. Vertinant, pristatant vaiko pasiekimus, laikomasi konfidencialumo principo.

Išsamesnė informacija apie vaiko pasiekimus ir pažangą tėvams pateikiama 3 kartus per metus:

- Mokslo metų pradžioje su tėvais išsiaiškinami tėvų lūkesčiai dėl vaiko ugdymosi pasiekimų, supažindinami su Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašu, kad jie geriau suvoktų, ko gali pasiekti įstaigoje ugdomas jų vaikas.
- Mokslo metų viduryje tėvai individualių pokalbių metu supažindinami su pusės metų laikotarpio vaiko pasiekimais.
- Mokslo metų pabaigoje tėvai informuojami, kokius ugdymo(si) pasiekimus pasiekė per metus. Tėvams pateikiama informacija apie vaiko stipriąsias puses, ugdymosi poreikius ir tolesnio ugdymo gaires.

Tėvai informuojami nuolat apie auklėtojų pastebėtus vaikų ką tik įgytus pasiekimus.

VI. NAUDOTA LITERATŪRA IR INFORMACIJOS ŠALTINIAI

1. Aramavičiūtė V., Jasiūnaitė P. Žaidimas kaip vaiko socializacijos veiksnys ikimokykliniame amžiuje. *Acta Paedagogica Vilnensia*, 2011 26
2. Diane Trister Dodge, Laura J. Colker, Cate Heroman Ikimokyklinio amžiaus vaikų kūrybiškumo ugdymas. Presvika, 2007
3. Diane Trister Dodge, Sherrie Rudich, Kai – lee Berke Ankstyvojo amžiaus vaikų kūrybiškumo ugdymas. Presvika, 2008
4. Ikimokyklinio amžiaus vaikų pasiekimų aprašas. Švietimo ir mokslo ministerija, Švietimo aprūpinimo centras, Vilnius, 2014
5. Ikimokyklinio ugdymo metodinės rekomendacijos. Švietimo ir mokslo ministerija, Švietimo aprūpinimo centras. Vilnius, 2015
6. Jankauskienė L. Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo turinio aktualijos ir perspektyvos. 2012.
7. Juodaitytė A. Socializacija ir ugdymas vaikystėje. Vilnius, 2003.
8. Juodaitytė A. Vaikystės fenomenas: socialinis – edukacinis aspektas. Šiauliai, 2003.
9. Juodaitytė A., Gaučaitė R., Kazlauskienė A. Informavimas apie ikimokyklinį, priešmokyklinį ugdymą ir švietimo pagalbą. Šiauliai, 2009
10. Korkockienė D. Kūrybingumo ugdymo galimybės ir metodai. Prieiga per internetą: <http://www.ikimokyklinis.lt/index.php/straipsniai/specialistams/kurybiskumo-ugdymo-galimybes-ir-metodai/3702>.
11. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005-04-18 įsakymas Nr. ISAK-627 „Dėl ikimokyklinio ugdymo programų kriterijų aprašo“ (Žin., 2005, Nr. 52-1752).
12. Metodinės rekomendacijos ikimokyklinio ugdymo programai rengti. Švietimo aprūpinimo centras, Vilnius, 2006
13. Metodinis leidinys priešmokyklinio ugdymo pedagogams. Vilnius, 2011
14. Monkevičienė O. Ankstyvojo ugdymo vadovas. Vilnius, 2001
15. Neifachas S. Ikimokyklinio ugdymo programos kokybės užtikrinimas: turinio konkretizavimas, tikslų ir uždavinių įgyvendinimas, atitikties nustatymas. Vilnius, 2008
16. Neifachas S. Projektinė veikla ikimokyklinėje, priešmokyklinėje grupėje: teorija ir praktika. Vilnius, 2005

17. Neifachas S. Vaikų ugdymas darželyje: dabarties ir ateities perspektyva. Vilnius, 2008
18. Pam Schiller, Tamera Bryant. Vertybių knyga. Kaunas
19. Simoniukštytė A. Apie inkluzinį ugdymą, pedagogų nuostatas ir tarpkultūrinę kompetenciją. Prieiga per internetą: <http://www.ikimokyklinis.lt/index.php/straipsniai/specialistams/apie-inkluzini-ugdyma-pedagogu-nuostatas-ir-tarpkulturine-kompetencija/18870>
20. Skyrienė V. Tarūtienė. Mokome plaukti ir saugiai elgtis vandenyje. Vilnius, Lietuvos sporto informacijos centras, 2004
21. Vaiko teisių konvencija. Vilnius, 2000

VII PRIEDAI